

Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie

SYLABUS ZAJĘĆ Informacje ogólne

Nazwa ZAJĘĆ: Choroby przyzębia	
Rodzaj ZAJĘĆ	Obowiązkowy
Wydział PUM	Wydział Medycyny i Stomatologii
Kierunek studiów	Lekarsko-dentystyczny
Specjalność	-
Poziom studiów	jednolite magisterskie
Forma studiów	stacjonarne/niestacjonarne
Rok studiów /semestr studiów	Rok 3 (semestr V i VI)
Liczba przypisanych punktów ECTS	3 ECTS (semestr V- 1, semestr VI-2)
Formy prowadzenia zajęć (liczba godzin)	wykłady-8h (sem. V-4h, sem. VI-4h) wykłady e-learning- 2h (sem. V-1h, sem. VI- 1h) seminaria-10h (sem. V-5h, sem. VI-5h) ćwiczenia- 35h (sem. V-10h, sem. VI-25h) razem 55h
Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się *	☒ zaliczenie na ocenę: <ul style="list-style-type: none"> ☐ opisowe ☒ testowe ☐ praktyczne ☒ ustne ☐ zaliczenie bez oceny ☐ egzamin końcowy: <ul style="list-style-type: none"> ☐ opisowy ☐ testowy ☐ praktyczny ☐ ustny
Kierownik jednostki	dr hab. n. med. Elżbieta Dembowska
Adiunkt dydaktyczny lub osoba odpowiedzialna za przedmiot	<u>Osoba odpowiedzialna za przedmiot: Dr n. med.</u> <u>Łukasz Wilczyński</u> , e-mail: zperio@pum.edu.pl
Nazwa i dane kontaktowe jednostki	Zakład Periodontologii al. Powstańców Wlkp. 72 blok XVIII 70-111 Szczecin tel.91 466 1745; e-mail: zperio@pum.edu.pl
Strona internetowa jednostki	https://www.pum.edu.pl/wydzialy/wydzial-medycyny-i-stomatologii/zaklad-periodontologii
Język prowadzenia zajęć	polski

* zaznaczyć odpowiednio, zmieniając ☐ na ☒

Informacje szczegółowe

Cele zajęć		<p>Głównym celem nauczania Chorób przyzębia jest przygotowanie studenta do pracy z pacjentem w zakresie profilaktyki i podstawowego leczenia chorób przyzębia. Szczegółowe cele nauczania modułu obejmują:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nabycie umiejętności badania jamy ustnej w szczególności przyzębia, oceny higieny jamy ustnej i stanu tkanek przyzębia dokumentowanych za pomocą wybranych wskaźników • zdobycie wiedzy na temat etiopatogenezy chorób przyzębia, w szczególności znaczenia biofilmu bakteryjny • zapoznanie studenta z instrumentarium do usuwania złogów nazębnych oraz przyrządów do kontroli higieny jamy ustnej • nabycie praktycznych umiejętności wykonywania skalingu oraz przeprowadzania zabiegów higienizacyjnych w profilaktyce i podstawowym leczeniu zapaleń przyzębia
Wymagania wstępne w zakresie	Wiedzy	Znajomość anatomii i fizjologii jamy ustnej ze szczególnym uwzględnieniem budowy przyzębia i specyfiki błony śluzowej jamy ustnej.
	Umiejętności	Umiejętność doboru podstawowego instrumentarium stomatologicznego, umiejętność pracy z asystą czynną i umiejętność czynnego asystowania
	Kompetencji społecznych	Nawyki samokształcenia, korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym literatury naukowej, Internetu. Umiejętność pracy w zespole

EFEKTY UCZENIA SIĘ			
lp. efektu uczenia się	Student, który zaliczył ZAJĘCIA wie/umie/potrafi:	SYMBOL (odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku	Sposób weryfikacji efektów uczenia się*
W01	Zna i rozumie mechanizmy prowadzące do patologii narządowych i ustrojowych (w tym chorób infekcyjnych, autoimmunologicznych i z niedoboru odporności, metabolicznych i genetycznych).	K_F.W02	Ocenianie stale na ćwiczeniach (wejściówki) oraz na zaliczeniu semestralnym
W02	zna zasady postępowania profilaktyczno-leczniczego w chorobach narządu żucia w różnym okresie rozwoju	K_F.W03	Ocenianie stale na ćwiczeniach (wejściówki).
W03	Zna objawy, przebieg i sposoby postępowania w określonych jednostkach chorobowych jamy ustnej, głowy, szyi z uwzględnieniem grup wiekowych	K_F.W05	Ocenianie stale na ćwiczeniach (wejściówki) oraz na zaliczeniu semestralnym
W04	zna diagnostykę i sposoby leczenia przyzębia oraz chorób błony śluzowej jamy ustnej	K_F.W11	Ocenianie stale na ćwiczeniach (wejściówki) oraz na zaliczeniu semestralnym
W05	zna przyczyny i zasady postępowania w przypadku powikłań chorób układu stomatognatycznego	K_F.W14	Ocenianie stale na ćwiczeniach (wejściówki) oraz na zaliczeniu semestralnym

W06	Zna zasady diagnostyki radiologicznej	K_F.W21	Oceniane stale podczas zajęć klinicznych Sprawdzanie umiejętności praktycznych
U01	przeprowadza wywiad lekarski z pacjentem lub jego rodziną	K_F.U01	Oceniane stale podczas zajęć klinicznych
U02	przeprowadza badanie fizykalne pacjenta	K_F.U02	Oceniane stale podczas zajęć klinicznych Sprawdzanie umiejętności praktycznych
U03	wyjaśnia pacjentowi istotę jego dolegliwości, ustala sposób leczenia potwierdzony świadomą zgodą pacjenta oraz rokowanie	K_F.U03	Oceniane stale podczas zajęć klinicznych
U04	przekazuje pacjentowi lub jego bliskim złe informacje o stanie zdrowia	K_F.U04	Oceniane stale podczas zajęć klinicznych
U05	pobiera i zabezpiecza materiał do badań diagnostycznych, w tym cytologicznych	K_F.U05	Oceniane stale podczas zajęć klinicznych Sprawdzanie umiejętności praktycznych
U06	interpretuje wyniki badań dodatkowych	K_F.U06	Oceniane stale podczas zajęć klinicznych
U07	ustala wskazania do wykonania określonego zabiegu stomatologicznego	K_F.U07	Oceniane stale podczas zajęć klinicznych Sprawdzanie umiejętności praktycznych
U08	zna profilaktykę chorób jamy ustnej	K_F.U08	Ocenianie stale na ćwiczeniach (wejściówki) oraz na zaliczeniu semestralnym
U09	zna zasady postępowania w przypadku chorób tkanek narządu żucia, urazów zębów i kości szczęk	K_F.U09	Ocenianie stale na ćwiczeniach (wejściówki) oraz na zaliczeniu semestralnym
U10	prowadzi leczenie ostrych i przewlekłych, zębopochodnych i niezębopochodnych procesów zapalnych tkanek miękkich jamy ustnej, przyzębia oraz kości szczęk	K_F.U10	Oceniane stale podczas zajęć klinicznych Sprawdzanie umiejętności praktycznych

U11	zna zasady postępowania w przypadku wystąpienia powikłań ogólnych i miejscowych podczas zabiegów stomatologicznych i po zabiegach stomatologicznych	K_F.U11	Ocenianie stale na ćwiczeniach (wejściówki) oraz na zaliczeniu semestralnym
U12	przepisuje leki, z uwzględnieniem ich interakcji i działań ubocznych	K_F.U12	Oceniane stale podczas zajęć klinicznych Sprawdzanie umiejętności praktycznych oraz na zaliczeniu semestralnym
U13	prowadzi bieżącą dokumentację pacjenta, wypisuje skierowania na badania lub leczenie specjalistyczne stomatologiczne i ogólnomedyczne	K_F.U13	Oceniane stale podczas zajęć klinicznych Sprawdzanie umiejętności praktycznych
U14	formułuje problemy badawcze związane z jego pracą	K_F.U14	Oceniane stale podczas zajęć klinicznych Sprawdzanie umiejętności praktycznych
U15	przedstawia wybrane problemy medyczne w formie ustnej lub pisemnej, w sposób adekwatny do poziomu odbiorców	K_F.U15	Oceniane stale podczas zajęć klinicznych Sprawdzanie umiejętności praktycznych
U16	ustala leczenie w chorobach tkanek układu stomatognatycznego	K_F.U18	Oceniane stale podczas zajęć klinicznych Sprawdzanie umiejętności praktycznych
U17	diagnozuje i leczy w podstawowym zakresie choroby przyzębia	K_F.U20	Oceniane stale podczas zajęć klinicznych Sprawdzanie umiejętności praktycznych
K01	wykazuje nawyk samokształcenia i uczenia się przez całe życie	K_K01	Oceniane stale podczas zajęć klinicznych
K02	akceptuje potrzebę standardów etycznych i uwarunkowania prawne związane z wykonywanym zawodem	K_K02	Oceniane stale podczas zajęć klinicznych
K03	potrafi współdziałać i pracować w grupie oraz dbać o bezpieczeństwo pracy własnej i innych	K_K03	Oceniane stale podczas zajęć klinicznych
K04	wykazuje szacunek do ludzkiego ciała	K_K04	Oceniane stale podczas zajęć klinicznych

K05	okazuje szacunek wobec pacjenta, grup społecznych oraz troskę o ich dobro i bezpieczeństwo	K_K05	Oceniane stale podczas zajęć klinicznych
K06	rozumie znaczenie relacji między badającym i badanym	K_K08	Oceniane stale podczas zajęć klinicznych Sprawdzanie umiejętności praktycznych
K07	rozumie potrzebę zachowania tajemnicy lekarskiej i poszanowania praw chorego	K_K09	Oceniane stale podczas zajęć klinicznych

Tabela efektów UCZENIA SIĘ w odniesieniu do formy zajęć

lp. efektu uczenia się	Efekty uczenia się	Forma zajęć						
		Wykład	Seminarium	Ćwiczenia	Ćwiczenia kliniczne	Symulacje	E-learning	Inne formy
1.	K_F.W02	X			X		X	
2.	K_F.W03	X		X	X		X	
3.	K_F.W05	X			X		X	
4.	K_F.W11	X		X	X			
5.	K_F.W14	X			X		X	
6.	K_F.W21		X		X			
7.	K_F.U01				X			
8.	K_F.U02				X			
9.	K_F.U03				X			
10.	K_F.U04				X			
11.	K_F.U05				X			
12.	K_F.U06			X	X			
13.	K_F.U07		X	X				
14.	K_F.U08			X	X			
15.	K_F.U09		X					
16.	K_F.U10				X			
17.	K_F.U11				X			
18.	K_F.U12				X			
19.	K_F.U13			X	X			
20.	K_F.U14				X			
21.	K_F.U15				X			
22.	K_F.U18		X		X			
23.	K_F.U20		X	X	X			
24.	K_K01				X			
25.	K_K02				X			
26.	K_K03			X	X			
27.	K_K04				X			
28.	K_K05				X			
29.	K_K08			X	X			
30.	K_K09				X			

TABELA TREŚCI PROGRAMOWYCH			
lp. treści programowej	Treści programowe	Liczba godzin	Odniesienie do efektów uczenia się do ZAJĘĆ
Semestr zimowy			
Wykłady			
TK01	Anatomia tkanek przyzębia	1	W02, U09
TK02	Profilaktyka chorób przyzębia- część pierwsza	1	W02
TK03	Niechirurgiczne leczenie chorób dziąseł i przyzębia- część pierwsza	1	W03, W04
TK04	Testowe zaliczenie semestralne	1	
Seminaria			
TK01	Badanie kliniczne przyzębia- część pierwsza	1	W04
TK02	Badanie kliniczne przyzębia- część druga	1	W04, W05
TK03	Mikrobiologia płytki nazębnej. Biofilm bakteryjny i jego rola w etiologii chorób dziąseł i przyzębia. Kamień nazębny	1	W02
TK04	Niechirurgiczne leczenie chorób dziąseł i przyzębia- część druga	1	W03, W04
TK05	Podstawowe cechy różnicujące zdrowe przyzębie, zapalenia dziąseł i zapalenia przyzębia	1	W04,W05
Ćwiczenia			
TK01	Karta badania pacjenta periodontologicznego. Zapoznanie z instrumentarium periodontologicznym. Symulacja oznaczania wskaźników płytki nazębnej na modelach fantomowych. Prezentacja wybranych preparatów wybarwiających płytkę nazębną.	2	U13, U17, K06
TK02	Plan profilaktyczno-leczniczy. Karta badania pacjenta periodontologicznego-cd. Demonstracja anatomii przyzębia na modelach fantomowych. Narzędzia służące do badania stanu przyzębia oraz instrumentacji ręcznej. Budowa i rodzaje sond periodontologicznych.	2	U13, U17, U08
TK03	Sonda Nabersa. Badanie ruchomości zębów. Periotest. Ćwiczenie metod szczotkowania zębów na modelach. Ćwiczenie metod oczyszczania przestrzeni międzyzębowych na modelach. Prezentacja i omówienie dodatkowych przyborów higienicznych jamy ustnej. Narzędzia służące do badania stanu przyzębia oraz instrumentacji ręcznej- cd. Podparcie pośrednie i bezpośrednie.	2	U06, U08, W04
TK04	Instrumentacja ręczna -cd. Omówienie skalerów mechanicznych (magnetostrykcyjne, piezoelektryczne). Końcówki (typy) do zabiegów skalingu i root planingu. Piaskarki stomatologiczne.	2	U07, U17, W02
TK05	Instrumentacja ręczna i maszynowa- cd. Płytką nazębną i stan dziąseł-wskaźniki- cd. Anatomia przyzębia na modelach fantomowych- cd. Karta badania periodontologicznego. Metody profilaktyki stomatologicznej.	2	K06, U13, U06, U07, U08,U17
Symulacja			
E-learning (wykład)			
TK01	Profilaktyka chorób przyzębia- część druga	1	W02,W04

Semestr letni			
Wykłady			
TK01	Zdrowe przyzębie i choroby dziąseł na zdrowym lub zredukowanym przyzębiu.	1	W01
TK02	Klasyfikacja zapaleń przyzębia. Stadia i stopnie zapalenia przyzębia	1	W03, W05
TK03	Kompleksowe leczenie zapaleń dziąseł i zapaleń przyzębia- część I	1	W05, W11
TK04	Testowe zaliczenie końcowe	1	
Seminaria			
TK01	Patomechanizm zmian w tkankach przyzębia i postępu periodontopatii	1	W01
TK02	Ostre zmiany periodontalne	1	W03
TK03	Objawy chorób i stanów ogólnoustrojowych mające wpływ na struktury przyzębia	1	W01, W02
TK04	Wizualizacja radiologiczna prawidłowego przyzębia oraz zmian patologicznych w przyzębiu	1	W04,W06
TK05	Inne stany chorobowe mające wpływ na stan przyzębia. Ruchomość zębów. Określenie wskazań do unieruchamiania zębów	1	W05
Ćwiczenia:			
TK06	Karta badania pacjenta periodontologicznego. Zapoznanie z instrumentarium periodontologicznym	1	U01,U07,U13,U17
TK07	Plan profilaktyczno-leczniczy	1	U03,U06,U08,U09,U10,U11,U12
TK08	Badanie przyzębia.	1	U02,U17
TK09	Ćwiczenia kliniczne z pacjentami	22	U01, U02, U03, U04, U05, U06, U07, U08, U09, U10, U11, U12, U13, U15, U16, U17, K01, K02, K03, K04, K05, K06, K07
Symulacja			
E-learning (wykład)			
TK01	Kompleksowe leczenie zapaleń dziąseł i zapaleń przyzębia- część II	1	W05, W11

Zalecana literatura:	
Literatura podstawowa	
1. Periodontologia współczesna pod red. prof. dr hab. Renaty Górskiej i prof. dr hab. Tomasza Konopki	
2. Usuwanie złogów nazębnych. Instrumentarium i procedura zabiegowa. W. Jurczyński, M. Madaliński	
3. Górská R., Choroby przyzębia, klasyfikacja 2017. PZWL, wydanie I, Warszawa 2018	
Literatura uzupełniająca	
1. Praktyczna periodontologia kliniczna ,pod red. Z. Jańczuka	

Normy procedur wymagane do zaliczenia roku:
<ul style="list-style-type: none"> • Przeprowadzenie wywiadu lekarskiego z pacjentem – 5 procedur • Przeprowadzenie badania fizykalnego pacjenta: <p>- wybarwianie płytki nazębnej- 5 procedur</p> <p>- ocena stanu przyzębia oraz higieny jamy ustnej pacjenta udokumentowana za pomocą wybranych wskaźników – 5 procedur</p> <p>- badanie głębokości kieszonek przyzębnych i utraty przyczepu łącznotkankowego- 4 procedury</p> <p>- pomiar recesji dziąsła- 3 procedury</p> <p>- badanie ruchomości zębów metodą statyczną i dynamiczną- 2 procedury</p> <ul style="list-style-type: none"> • Procedury mające na celu poprawę skuteczności higieny jamy ustnej (motywowanie, instruktaż higieny, minimalna interwencja antynikotynowa)- 5 procedur • Kontrola czynników ryzyka zapaleń dziąseł i przyzębia u pacjenta- 3 procedury • Analiza zdjęć rentgenowskich pacjentów- 3 procedury • Ustalenie pisemnego planu profilaktyczno – leczniczego – 2 procedury • Profesjonalne mechaniczne usuwanie płytki nazębnej PMPR – 3 procedury • Usunięcie złogów nazębnych wraz z polerowaniem zębów- 4 procedury • Skierowanie na badania dodatkowe i interpretacja tych wyników badań z opisem w dokumentacji – 2 procedury

Nakład pracy studenta	
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h] W ocenie (opinii) nauczyciela
Godziny kontaktowe z nauczycielem	55
Przygotowanie do ćwiczeń/seminarium	35
Czytanie wskazanej literatury	10
Napisanie raportu z laboratorium/ćwiczeń/przygotowanie projektu/referatu itp.	-
Przygotowanie do kolokwium/kartkówki	10
Przygotowanie do egzaminu	-
Inne	-
Sumaryczne obciążenie pracy studenta	110
Punkty ECTS	3
Uwagi	

*Przykładowe sposoby weryfikacji efektów uczenia się:

EP – egzamin pisemny

EU – egzamin ustny

ET – egzamin testowy

EPR – egzamin praktyczny

K – kolokwium

R – referat

S – sprawdzenie umiejętności praktycznych

RZĆ – raport z ćwiczeń z dyskusją wyników

O – ocena aktywności i postawy studenta

SL – sprawozdanie laboratoryjne
SP – studium przypadku
PS – ocena umiejętności pracy samodzielnej
W – kartkówka przed rozpoczęciem zajęć
PM – prezentacja multimedialna
i inne